

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

CAatalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

De sancto Gregorio papa et doctore. Cap[itulum]. cxcij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70797)

Ziber

camerā secreto vocauit: et interrogās q̄s esset: audiuit: q̄ angelus ille erat qui ab eo in forma naufragi existente in monasterio. xij. nūmos et scutellam argenteā receperat: et quo die deus ipsum romane vrbis pontificem futurum destinauerat: statimq; ab eo disparuit. ¶ Cum die quadam Gregorius adhuc abbas per forum trāfirer: vidit pueros pulcherrimos vultuq; venustos esse venales. Et interrogās vnde essent audiuit q̄ erant de insula angolorum: quos ille recte ait vocari anglos quasi angelos: quia angelicos vultus habent. Eū autē didicisset illos esse gentiles compatiēs genti: q̄ princeps renebrarū tam decoros homines possideret: pelagium romanū pontificem omnino rogat: vt ad conuertēdas gentes illas predicatores aliquos mittat: offerens se in tale opus esse paratum. Quem papa cū quibusdā alijs ad predicandū ad angliam destinauit. Sed postq̄ triū dierum iter perfecisset ad instātiā romani populi: se de ipsius absentia cōquerentis: gregorium per nūcios reuocauit: quem postmodū a suo monasterio abstraxit: et ipsum cardinalem diaconum ordinauit: ipsum quoq; successiue legatum ad cōstantinopolim pro causis ecclesie destinauit: vbi existens gregorius. Eutyctis heresim de resurrectione corporū male sentiens cōfutaui: librosq; ipsius comburi fecit: et gratiam imperatoris mauritij plurimā acquisiuit: vnde et filium eius de sacro fonte leuauit: indeq; ad vrbem rediit. ¶ Post aliquod tempus fluitus tyberis alueum suū egressus intantū excreuit: vt sup muros vrbis influeret: et plurimas domos euerteret. Tūc etiā per tyberim serpentū multitudinem cum dracoue ad mare descēdit: sed a fluctibus profecit: ad litusq; profecti ac rē terribiliter infecerūt. Sicq; plaga pessima quas in guinariam vocāt secuta est. Que primo omnū pelagium papam percussit: deinde in populuz adeo descuit vt domus plurime vacue remanerent. Tūc gregorius ab omni populo in pontificem electus est. Cum ergo cōsecrari deberet: et lues populū denastaret: sermone ad populū fecit et processionē cum letantijs instituit: et omnes diuinā misericordiā implorare monuit. In qua processione octuaginta de populo spiritū exhalarūt. Sed nequaquā ab oratiōe cessandum admonuit: finitraq; processione habitū mutauit: et vrbē fugiēs triduo latitauit. Sed dū populus ipsum vbiq; perquireret: cuidā heremite per visum ostenditur vbi esset. Nam colūna lucis super cauernā vbi larebat conspicitur. Sicq; licet renitēs a populo trahitur: et ad summum pontificium sublimat. Et cum imperatori mauritio precib; per litteras iustitisset: vt electioni de se facere nullatenus cōsenseret: prefectus vrbis litteras surripuit. Sicq; confirmationem gratanter imperator misit. Sed q̄ ad huc romā pestis predicta vastabat populū mor-

Tertius

re solito processionē iterū cum letantijs vrbem circūeundo ordinauit: et iconā beate virginis quam lucas euāgelista in ppria forma pinxisse dicitur: circūferri iussit. Cui ac infectus miro modo cedebar: et post imaginē serenitas remanebat. Tūc audite sunt voces angelorū in aere concinētium ante illam. Regina celi letare etc. Viditq; gregorius super castrum crescētij angelum: qui gladium cruentū in vaginam deponēbat: quo signo deum placatū intellexit. et sic pestis et vrbē cessauit: vnde et castrū illud deinceps sancti angeli vocatū est. Tandē vt dudū optauerat: augustinū melitū et iohannem cum quibusdā alijs ad angliam misit: et pplm illum suis precibus ad fidem conuertit: ppter quod ab angloz populis apostolus appellat. Tante autē humilitatis fuit: q̄ primus seruus seruorū dei se nominauit et alios nominari iustituit. Tante largitatis et elemosynarū: vt non solum presentibus: sed etiā longe positis: etiā in morte synai monachis necessaria ministraret. Nam omnū pauperū nomina scripta habebat: et eis liberaliter subueniebat: monasteriū hierosolymis instituit: et illic degentibus necessaria procurauit. Tribus milibus ancillis christi p quos tūc dāuis stipendijs octuaginta libras auri annuas offerebat: quorūdam quoq; ad mēsam suaz peregrinos et pauperes inuitabat. ¶ Cum die pasche in ecclesia sancte marie maioris celebraret: et pax domini sit semper vobiscum dixisset. Angelus domini alta voce respondit. Et cū spiritu tuo. ppter quod pape ipsa die ibidem celebranti: et pax domini dicēt: nihil responderetur. ¶ Die quadam per forum traiani transiēs: recondatus virtutum que de traiano imperatore legerat: et qualiter iusticiā summope colerat: et ex sola ignorantia: cum maxīma tamē moderatiōe christianos persecutus fuerat ad sancti petri basilicā deuenit: et ibidem pro eo amarissimē fleuit. Cuius lachrymis deus placatus mirabili dispositione traiani reuocauit ad vitam: vbi suscepto baptismate gratiā consecutus veniam meruit: et sic iteruz obdormiēs gloriā obtinuit. Nec em̄ eius anima erat in inferno finaliter deputata: sed ad tempus: nō sentētia diffinitua damnata. Huius autē rei ecclesie orientalis et occidentalis credulitas testis est. Post hec angelus sibi apparuit: et quia pro damnato orauerat: duarum sibi penarū opinionez dedit: aut biduo in purgatorio cruciari: aut i vīta sua infirmitatibus fatigari. Qui primo sp̄eto se cū dū elegit. Unde deinceps semp aut febrib; aut podagra: aut stomachi occupatione: aut varijs membrorū doloribus pressus fuit. ¶ Quod trona quedam singulis diebus dominicis beatorū panes offerebat. Qui cū sibi post missaz corpus domini offerret: illa subisit: eo q̄ panem quem proprijs manibus illa fecerat: gregorius corpus dominicū appellabat. Qui pro

Incredulitate mulieris se in orationem prostravit: et partē illā dñici corporis ad instar digiti conuersam inuenit. Et sic matronā conuertit. Oravit iterū: et carnē in fornā panis conuersā vidit: et matrone sumendum tradidit. Cum quendā romanorum p̄ncipem propter culpā adulterij excoicasset: ille vindictā experēs magozuz suffragia req̄siuit. Qui demonē in equū p̄tōficis immiserūt. Cum autē gregorius equo insideret: illeq; vesatus nequaq; teneri posset. gregorius per sp̄ritus sanctū intelligēs: signo crucis edito demonē ab equo eiecit: qui egresus maleficā p̄petua cecitare dānauit: quē tñ sanctus ecclesie subdito nutrirī mādauit. Cum apud mauritiū imperatorē de more cuiusdam ep̄i falso accusaret: et mauriti⁹ ex hoc ip̄m et ecclesiam persequeret: quidā monastico habitu gladiū tenēs imperatorē asstitit: et gladiū vibrās: illū p̄pter perfectionē pape gladio mozturū p̄dixit. Qui territus a persecutione desistit: et vt p̄ se oraret pape p̄fās supplicauit. Hic p̄stitit etiā in singulis eccl̄is vrbis rome i diebus aduēt⁹ et quadragesime fieri statioēs deuotidē fidelitū celebrādas. Et ne errores antiqui semē decetero pullularet: fecit generaliter amputari imaginib⁹ demonū capta: vt per hoc extirpata gētilis prauitas ecclesiastice veritatis palma plenius exaltaret. Addidit in canone missę. Diesq; n̄os in tua pace dispone etc. Et p̄cepit: vt sup̄ corpora ap̄stolorū a papa siue cardinalibus celebraret missa. Officiū missę p̄ introitū et i. kyri eleison et alia q̄ in antiphonario continent celebrari instituit. Et etnias maiores inter pascha et penthecostē ordinauit. Anno quoq; imperatoris mauriti⁹ xlii. synodū ad ecclesiam sancti petri. c̄xlii. ep̄orum celebrāuit. In qua plurima de necessariis ecclesie p̄didit. Alia quoq; multa insignia et laudabilia opera tam in v̄be q̄ in orbe perfecit. Et plenus sanctis virtutibus a corpore migrāuit circa annū dñi. ccccxcvi. die quarto idus martij. Et sepult⁹ est in eccl̄ia sc̄i petri iuxta secretariū. Et cessauit ep̄iscopat⁹ mēses. v. et dies. xvi. Hic eximius doctor librum cōposuit pastoralē: in quo ostēdit qualis esse debeat: qui ad ecclesie curam debet assumi. Librum sacramentorum per totū anni circulus. Euangeliozū homelias. xl. Dialogozum libros. liiij. Super iob libros. xxxv. P̄imā et vltimam ezechielis partem que obscuriores videbantur per homelias xlii. quantum lucis habeant ostendit. Antiphonarū nocturnum et diurnū suauē modulatione formauit. Ep̄istolarū suarum registrum ad diuersos missarum in. xii. voluminibus ordinare digessit. Super canticis canticorum. Et in omnes prophetas. Et libros regū. Josue. Et iudiciū multa scripsisse dicitur. Aliaq; plurima que ab inuidis combusta fuisse traduntur. De sc̄o petro diacono et cōfess. Cap. c̄xlii.

Strus sancte roma

ne ecclesie diaconus et beati gregorij discipulus fuit. Ad cuius instantiā ip̄e doctor libzū dialogozū cōposuit: et vtriusq; mutuas colloquutiones in eo inseruit. Hic sanctitate consplē cuius bonus magistrī imitator extitit. Hic alē quādo beato gregorio predicante vel dictante sp̄ritū sanctum vidit in columbe specie super caput doctoris verba in eius aurib⁹ inserentē. Qui cum beato gregorio v̄sa narrasset: admo- nuit eum doctor: vt v̄sa silentio regeret: q; quacūq; hora v̄sum referret: confestim sp̄ritum exhalaret. Mortuo igitur gregorio cuius quidam eius emuli sibi detraherent: q; prodigius thesauros ecclesie consumpsisset: et in vindictam libros eius combureret: opposuit se petrus diaconus dicens tantū viri opera peritūlia non fore delenda. Tandē moztē p̄ciligens q; sancti doctoris infamā: ad hanc eos sententiam deduxit: vt secretū quod de gregorio v̄derat reuelaret: et iuraturando firmaret: quod dicto si statim ip̄e deccederet a librozū cōbustione cessarent. Sin autē superstes existeret: ip̄m cum libris infimul incendio cōcremarent. Itaq; cum apparatu diaconi librum euangeliozū gestas venerabilis petrus coram populo reuelauit: q; plures super caput gregorij sp̄ritum sanctū in specie columbe conspexit quod mozt vt tactis euangelis iuramēto asseruit a dolore moztis extraneus inter verba hęc confessionis sp̄ritū efflauit. Statimq; iudiciā librozū exustione destiterūt: et corp⁹ petri iuxta magistrī tumulū sepelētes: ip̄m vti sanctū venerari ceperūt. De sancto petro martyre. Cap. c̄xlii.

Str⁹ mar

tyr apud nicomediam passus est sub persecutione diocletiani. Hic cū eēt cubicularius imp̄atoris diocletiani p̄fati: et cum ip̄o in thalamo fiducia accepta cesarē de immensis martyriū supplicijs libertus causaret: q; esset xp̄ianus deprehēsus est. Et eodē imp̄atore iubente in medium ducitur: ac primo suspensus diuitis sine flagris torquetur: deinde aceto et sale vultu neribus perfunditur: ad vltimum in craticula assatur. Sicq; vere petri ap̄stoli extitit fidelis heres et nominis. Passus est autē quarto idus martij. Hec hieronymus in martylogio. De sancto paulo ep̄scopo. Cap. c̄xcv.

Avulus leoneñ. ep̄scop

pus: a beato elduco a pueritia nutrit⁹ et doctus simul cum beato sampsonē